

[Viggo Starcke.]

ske situation var udført og alle forhandlingerne, dels de skandinaviske forhandlinger, dels Atlantpagtforhandlingerne, fandt sted. Den højtærede handelsminister dristede sig oven i købet til at sige, at hr. Bue Bjørner i udvalget havde sagt, at det, der skete gennem den private vareudveksling med østzonen, var dette, at der var etableret et faktisk monopol. Men den højtærede handelsminister glemte at gøre opmærksom på, at hr. Bue Bjørner udtrykkelig havde henledt opmærksomheden på, at der er en afgørende forskel på privilegier og et faktisk monopol. Ved et faktisk monopol forstår man dette, at en enkelt mand gennem dygtighed, gennem initiativ, gennem fremragende pionerarbejde har skabt noget, som ingen anden har været i stand til at skabe, men det er ikke skabt på andres bekostning. Den højtærede minister har selv om dette arbejde udtalt: jeg har respekt for det pionerarbejde, der her er gjort. Mange hundrede erhvervsdrivende har fået ordnet vareudvekslingsforretninger på den måde, og meget mindre end 1 pct. af omsætningen er gået til den pågældende forretningsmands egen forretning, og alle disse vareudvekslingsforretninger har andraget 30 mill. kr. på et års tid. Men var kernen i problemet ikke dette, at disse private vareudvekslinger var farlige for restriktionssystemet? Er det ikke sådan, som det blev udtalt om disse vareudvekslingsforretninger, at det er dem, der ikke passer ind i systemet? Det er jo faktisk sådan, at hvor det frie initiativ udfolder sig, der sker der noget; men hvor Attilas hest og den højtærede handelsministers embedssystem træder, der gror der meget sparsomt græs.

Den højtærede handelsminister udtalte også, at der havde været russisk tilfredshed med den ordning, som handelsministeren havde søgt gennemført. Det er da ikke rigtigt. Fra østzonen var der ganske vist ønsket en handelsaftale, men det var udtrykkeligt understreget, at denne handelsaftale ikke måtte bremse noget af det, der var i gang, fordi man netop ønskede en større vareomsætning.

I det notat eller memorandum, som hr. Bue Bjørner sendte vareforsyningsudvalget, kommer han ind på forskellige uheldige ting, f. eks. dette, at der blev nægtet rejsevaluta til de pågældende forretningsmænd, og jeg beder om tilladelse til et kort citat fra hr. Bue Bjørners notat, hvori der står:

„Henry L. W. Jensen beklager i mødet den 4. februar 1949, at der nu også lægges de interesserede handelsfolk hindringer i

vejen med hensyn til rejsevaluta, (referatet forbigår atter den rejste kritik), hvortil handelsministeren svarer, at han samme dag har haft besøg af direktør Bahnson, der på egne og en grosserer Schramms vegne havde beklaget sig herover. Handelsministeren meddeler udvalget, at han omgående har ordnet sagen. Som påtalt af mig“ — det er hr. Bue Bjørner — „i udvalgets møde den 17. februar 1949 undlader handelsministeren imidlertid samtidig at oplyse for udvalget, at han som betingelse for tildeling af rejsevaluta havde ønsket en garanti for, at den pågældende forretningsmand kun måtte beskæftige sig med reklamationer vedrørende tidligere handler, men ikke måtte drøfte nye forretninger.“

(Ministeren for handel, industri og søfart [Krag]: Den klausul var ikke hæftet ved det!).

Sådan er det oplyst, således er det skrevet i notatet, og det har ikke været dementeret.

(Ministeren for handel, industri og søfart [Krag]: Jo, det har det!). Ikke i mine øjne.

(Ministeren for handel, industri og søfart [Krag]: Men De er ikke medlem af udvalget!).

Med hensyn til minister Bierings besøg kom minister Biering netop hertil for at advare imod, at der blev slået noget i stykker. I Bue Bjørners notat står der:

„Eftersom notatet er udateret, og eftersom handelsministeren i mødet den 17. ds. oplyste, at såvel han selv som varedirektoratets direktør havde haft samtaler med minister Biering fra Berlin, bør det overfor udvalget oplyses, hvorvidt dennes opfattelse — på hvilken jeg lægger overordentlig stor vægt — falder sammen med varedirektoratets. Med mit kendskab til minister Bierings sunde, forretningsmæssige dømmekraft vægrer jeg mig ved at tro det. Efter min formening må notatet altså være udarbejdet forud for drøftelserne med minister Biering, og udvalget er således forholdt førstehånds betragtninger til bedømmelse af direktoratets standpunkt.“

Dette er kun nogle få uddrag af en række angreb, som rettes i dette notat, og det var egentlig først efter Bue Bjørners udtræden af udvalget, at der kom lidt mere eftergivenhed og forhandlingsvilje, ellers var den måske ikke kommet; men årene, som græshopperne åd, hvor blev de af? Det lykkedes den højtærede handelsminister at standse hele denne vareudveksling et halvt år.

Den højtærede handelsminister omtalte også forholdene i Belgien og talte med en vis fryd i stemmen om de vanskeligheder, Belgien har i øjeblikket, men han glemte